

Intressanta fjärilar noterade inom Trosa/Mörköområdet 2021

Numrering och namn enligt: Catalogus Lepidopterum Sueciae: version 2. - I Svensson, H Elmquist, B Gustavsson, H Hellberg, L Imby och G Palmqvist. Naturhistoriska Riksmuseet 1994.

Rapportörer: Kenneth Andersson (AKHS), Göran Hagerum (HGNS), Jesper Lind (LJRS), Jan Sjöstedt (SJTS) och Mark Toneby (TOBS).

Sammanfattning

Det första fjärilsfyndet för året var en larv av *Hypohoria aulica* (Gulfläckig igelkottspinnare) som hittades 27/2 vid Erikslund. Det första fyndet av nattfjärilar i fällan i Trosa var dels en *Phigalia pilosaria* (Grå fjädermätare) och dels en *Conistra rubiginosa* (Svartprickigt plattfly) som den 25/3 flög ned i Trosafällan. Det sista fjärilsfyndet för säsongen innan denna rapport blev klar var ett ex av *Poecilocampa populi* (Poppelspinnare) i ljusfällan 26/10 Trosa (LJRS).

Antalet permanenta ljusfällor har varit få, endast en har varit igång under hela säsongen. En betesfälla har använts under augusti-oktober. Den entomologiska undersökningsaktiviteten inom Trosa, Mörköområdet har varit ungefär som 2020 (LJRS).

Trenden med färre blåvingar inom området fortsatte tyvärr också 2021. Det är oroväckande och man kan undra om det är en följd av extremt varmt väder de senaste åren eller om det finns andra orsaker? Under 2022 skall jag börja ta med alla blåvingefynd inom området (LJRS).

Meganola albula (Vit trågspinnare).

Våren var lite sen men sedan bjöd 2021 på en varm och fin sommar medan däremot hösten var lite kallare än senare år fränsett oktober som till stora delar var mild (LJRS).

Under säsongen har en ny småfjäril, vecklaren *Acleris literana* (Grön ekvårvecklare), noterats som ny för området. Dessutom har två nya storfjärilsarter noterats nya för området *Encarta virgo* (Jungfrufly) och *Meganola albula* (Vit trågspinnare). Båda dessa storfjärilsarter hittades av Janne och Kenneth vid Långmaren.

Perioder av migration har inträffat under året med bl.a. följande migrationsfynd: *Magroglossum stellatarum* (Större dagsvärmare), *Vanessa atalanta* (Amiral), *Cynthia cardui* (Tistelfjäril), *Autographa gamma* (Gammalfly), *Macdunnogia confusa* (Dropptecknat metallfly), *Phlogophora meticulosa* (Tandfly), *Xestia c-nigrum* (C-tecknat jordfly) (LJRS).

Två nya storfjärilsarter för Trosa/Mörkö-området noterades 2021:

1. *Encarta virgo* (Jungfrufly)
2. *Meganola albula* (Vit trågspinnare)

Småfjärilar:

1. *Acleris literana* (Grön ekvårvecklare)

Acleris literana (Grön ekvårvecklare).
Foto Staffan Kihl

Eucarta virgo (Jungfrufly).

Nedan följer en mer komplett lista över årets intressanta fynd (fet text för troliga migranter).

1095 - *Acleris literana*: 1 ex 6/4 Trosa (LJRS). **Ny art för området.**

1512 - *Oncocera semirubella*: 2 ex 4/7, 1 ex 9 - 13/7, 2 ex 25/7, 1 ex 26/7 - 4/8 samt 1 ex 6/8 Trosa (LJRS).

1578 - *Aglossa pinguinalis*: 1 ex 6/7, 1 ex 15/7 samt 1 ex 15/9 Trosa (LJRS).

1580 - *Acentria ephemerella*: 1 ex 20/7 Trosa (LJRS).

1583 - *Paraponyx stratorata*: 1 ex 9 - 15/8 Trosa (LJRS).

1584 - *Nymphula stagnata*: 2 ex 9 - 15/8 samt 1 ex 17/8 Trosa (LJRS).

1652 - *Cynaeda dentalis*: 1 ex 9 - 13/7 Trosa (LJRS).

1678 - *Ostrinia nubilalis*: 1 ex 23/6 - 2/7 samt 1 ex 3/7 Trosa (LJRS).

1707 - *Adscita stactes*: 1 ex 6/7 samt 1 ex 8/7 Källvikshalvön (LJRS).

1710 - *Zygaena viciae*: 4 ex 6/7 samt 15 ex 8/7 Källvikshalvön (LJRS).

1712 - *Zygaena lonicerae*: 2 ex 6/7 Källvikshalvön (LJRS).

1714 - *Erynnis tages*: 1 ex 13/6 Långmaren (LJRS).

1726 - *Parnassius apollo*: 6 ex 6/7 (HGNS), 5 ex 6/7 (LJRS), 3 ex 9/7 (LJRS) samt 4 ex 13/7 (HGNS) samtliga ex på Källvikshalvön.

1744 - *Apatura iris*: 3 ex 6/7 Källvikshalvön (LJRS). 1 ex 4/7, Dal, Hölo (TOBS)

1748 - *Nymphalis xanthomelas*: Inga fynd 2021 (LJRS), inget fynd, Dal, Hölo (TOBS).

1752 - *Vanessa atalanta*: Har haft bättre flygår 2021 än 2020 med bl.a. följande fynd: 1 ex 21/6 Uttervik, 1 ex 3/7 Trosa, 1 ex 6/7 Källvikshalvön, 1 ex 8/7 Källvikshalvön, 1 ex 9/7 Källvikshalvön, 1 ex 19/7 Trosa, 5 ex 21-26/7 Uttervik, 4 ex 6/8 Trosa, 9 ex 7/8 Trosa, 1 ex 21/8 Trosa, 1 ex 21/8 Västerljungsrondellen, 2 ex 23/8 Trosa, 7 ex 24/7 Trosa, 1 ex 24/8 Örboholm, 8 ex 21/8-4/9 Åshorn, 1 ex 5-16/9 Åshorn, 6 ex 17/9-4/10 Mygglanda och 3 ex 5-26/10 St.Uttervik (LJRS). 1 ex 18/6, 1 ex 20/6, > 10 ex 20/8, enstaka fynd augusti/september, Dal, Hölo (TOBS), 1 ex 21/8 och 1 ex 22/8 Trosa (HGNS).

Parnassius apollo (Apollofjäril).

1753 - *Cynthia cardui*: Få fynd 2021. 1 ex 27/6, Dal, Hölö (TOBS). 1 ex 21/8 Trosa på Buddleja samt 1 ex 21/8 Västerljungskorset på ett lucernfält (LJRS). 1 ex 21/8 på Buddleja Trosa (HGNS).

1760 - *Fabriciana adippe*: Endast 1 ex 20/7 Grönsö (LJRS).

1761 - *Fabriciana niobe*: 1 ex 9/7 Källvikshalvön (LJRS).

1792 - *Maniola jurtina*: 1 ex 27/6 Dal, Hölö (TOBS). 20 ex 6/7 samt 10 ex 8/7 Källvikshalvön (LJRS). 1 ex 7/7 Trosa (HGNS).

1799 - *Lasiommata megera*: 1 ex 23/7 Trosa, 1 ex 25/7 Askö, 2 ex 25/7 Roberts holme, 1 ex 24/8 Trosa samt 2 ex Örboholm 21/8 (LJRS). 2 ex 22/8 Dal, Hölö (TOBS).

1804 - *Thecla betulae*: 1 ex 21/8 Trosa (LJRS).

1805 - *Quercusia quercus*: Har haft ett bra flygår på min tomt med bl.a. följande fynd 5 ex 15/7 samt 1 ex 23/7 Trosa (LJRS).

1837 - *Drepana binaria*: Många ex 2021: 1 ex 22/7, 1 ex 23/7, 2 ex 26/7 - 4/8, 1 ex 20/8, 1 ex 28/8 - 1/9, 4 ex 5 - 14/9, 1 ex 22/9 samt 1 ex 23/9 Trosa (LJRS). 3 ex 15 - 16/8 Dal, Hölö (TOBS). 1 ex 28/8 och 2 ex 10/9 Trosa (HGNS).

1840 - *Drepana curvatula*: 1 ex 4/7 Långmaren (LJRS). Ovanlig inom området.

1857a - *Thetidia smaragdaria*: 4 ex 4/7 Långmaren (LJRS) samt 4 ex 7/7 Långmaren (AKHS, SJTS). Arten verkar nu etablerad på lokalen.

1857 - *Combibaena bajularia*: 2 ex 23/6-2/7 Trosa, Ny för tomten (LJRS).

1858 - *Hemithea aestivaria*: 1 ex 21/6 samt 1 ex 23/6 - 2/7 Trosa samt 3 ex 4/7 Långmaren (LJRS).

1890 - *Idaea fuscovenosa*: 25 ex 4/7 Långmaren (LJRS). Dessutom ca 50 ex 7/7 (AKHS, SJTS). Den enda säkra lokalen inom området (LJRS).

1891 - *Idaea humilata*: 25 ex 4/7 (LJRS). Dessutom ca 100 ex 7/7 Långmaren (AKHS, SJTS).

1899 - *Idaea deversaria*: 1 ex 16 - 19/6, 3 ex 23/6 - 2/7, 1 ex 3/7, 1 ex 4/7, 1 ex 19/7, 1 ex 26/7 - 4/8 Trosa samt 5 ex 4/7 Långmaren (LJRS).

1900 - *Rhodostrophia vibicaria*: Flera ex Trosa (LJRS).

1926 - *Epirrhoe rivata*: 1 ex 8/7 samt 1 ex 26/7 - 4/8 Trosa (LJRS).

1937 - *Mesoleuca albicillata*: 1 ex 18/7 Trosa. Ny för min tomt (LJRS).

1963 - *Thera juniperata*: 2 ex 9 - 13/10, 1 ex 15/10, 1 ex 16/01, 1 ex 17/10 samt 2 ex 19/10 Trosa (LJRS).

1984 - *Rheumaptera undulata*: 2 ex 4/7 Långmaren samt 1 ex 9 - 13/7 Trosa (LJRS).

2035 - *Eupithecia assimilata*: 1 ex 4/7 Långmaren (LJRS).

2044 - *Eupithecia millefoliata*: 3 ex 4/7 Långmaren (LJRS).

2056 - *Eupithecia dodoneta*: 1 ex 23/5 Trosa (LJRS).

2063 - *Chloroclysis chloreata*: 1 ex 23/6 - 2/7 samt 1 ex 22/7 Trosa och 1 ex 4/7 Långmaren (LJRS).

2061 - *Eupithecia lanceata*: 1 ex på dagen 27/4 Erikslund (LJRS).

2090 - *Abrax gossulariata*: 1 ex 7/7 samt 1 ex 9 - 13/7 Trosa. Ovanlig på min tomt (LJRS).

2123 - *Apeira syringaria*: 1 ex 23/6 - 2/7 Trosa (LJRS).

2124 - *Epirranthis diversata*: 1 ex en hane på ljus 15 - 23/4 Trosa. Ny art för tomten. Ett glädjande fynd av en art som blivit ovanlig inom området de senaste 15 - 20 åren (LJRS).

2132 - *Lycia hirtaria*: En referensart på min tomt i Trosa som under alla år förutom 2020 visat sig på min tomt och varit med i denna årsrapport. I år var den glädjande nog tillbaka på min tomt igen med några få ex: 12/4, 1 ex 15 - 23/4 samt 1 ex 28/4 (LJRS)

2139 - *Agriopis aurantiaria*: 2 ex 19/10 samt 1 ex 26/10 Trosa (LJRS).

2167 - *Hylaea fasciaria*: 5 ex 4/7 Långmaren samt 1 sent ex 21/9 Trosa (troligen 2:a generation) (LJRS).

2192 - *Saturnia pavonia*: Den 19/5 lockdes med en oparad hona i Erikslund. 10 hanar kom mycket snabbt.

Thetidia smaragdaria (Midsommarmätare).

Epirranthis diversata (Värmätare).

Efter att en av dessa hanar släppts in till honan så inleddes parningen omedelbart.

Under lockningen med den oparade honan lyfte en annan ny hona ca 5 - 10 m från där den lockande oparade honan var placerad i sin lockningsburk. Den nya honan spontanflög en sväng över den oparade honan och drog sedan iväg ca 30 - 40 m innan den gick ned i riset. Jag lyckades hitta den nya honan sittande på ett grässtrå. Jag tog med den för att se om den skulle lägga några ägg. Resultatet blev att den nya honan som spontan flög inte lade några ägg. Troligen hade den redan parat sig och lagt sina ägg innan den flög förbi mig. Den honan som jag tagit med för lockningen och som parade sig på platsen lade fullt av ägg under följande dag och natt. Det är också troligt att den spontanflygande honan redan lockat på platsen och att det var därför det kom så många hanar inom väldigt kort tid. Det var första gången jag såg en *S.pavonia* hona som spontanflög under dagen (LJRS).

2179 - *Malacosoma neustrium*: 10 ex varav 1 hona 4/7 Långmaren (LJRS).

2182 - *Lasiocampa quercus*: 20 - 25 ex 6/7, 10 ex 8/7 samt 3 ex 9/7 samtliga hanar på jakt efter honor på Källvikshalvön (LJRS).

2194 - *Agrius convolvuli*: Inga fynd av arten under 2021 (HGNS), (LJRS), (TOBS).

Saturnia pavonia (Mindre påfågelspinnare) - hanar som via feromondoften sökt upp en hona i lockburken.

2196 - *Sphinx ligustri*: 1 ex 16 - 19/6 och 1 ex 20/6 Trosa samt 1 ex 4/7 Långmaren (LJRS).

2197 - *Hyloicus pinastri*: Har haft ett mycket bra år med många fynd 2021. Bl.a. hittades en larv krypande över vägen 26/7 i Trosa (LJRS).

2201 - *Hemaris tityus*: Få fynd i år. 1 ex 13/6 samt 1 ex 17/6, Ny art på lokalen, Dal, Hölö (TOBS) 1 ex 13/6 Långmaren samt 1 ex 21/6 besökandes paradisbuske på min tomt i Trosa, ny art för min tomt. Arten verkar sprida sig inom området (LJRS).

2203 - *Macroglossum stellatarum*: 1 ex 3/9 på Buddleja, Dal, Hölö (TOBS). 1 ex 8/9 besöker Flox, Trosa (HGNS).

2206 - *Hyles gali*: Fler fynd än vanligt på min tomt: 1 ex 23/6 - 2/7, 1 ex 24/7, 1 ex 26/7 besöker såpnejlika tidigt på morgonen, 1 ex 26/7 - 4/8 samt 1 ex 9 - 15/8 Trosa (LRS).

2232 - *Gluphisia crenata*: 1 ex 4/7 Långmaren (LJRS).

2243 - *Calliteara abietis*: 1 sent ex en hane 5 - 14/9 Trosa. Troligen 2:a generation (LJRS).

2245 - *Dicallomera fascelina*: 2 ex av larver hittas 19/5 Erikslund. 2 ex en hane och en hona kläcktes 1/7 (LJRS).

Dicallomera fascelina (Askgrå harfotspinnare) larv.

2252 - Thumatha senex: 1 ex 22/7 Trosa. Ovanlig på min tomt (LJRS).

2259 - Pelosia muscerda: 1 ex 18/7 Trosa (LJRS).

2273 - Hyphoria aulica: Under 2021 har mindre energi lagts på att leta nya H.aulica lokaler inom Trosa- Mörkö området jämfört med de senaste åren. Inga nya lokaler har heller hittats vilket innebär att arten fortfarande är känd från 12 lokaler inom området. Larvfynd har gjorts även i år på Erikslundlokalen mellan 27/2 - 27/4. Lockningsförsök har gjorts med honor kläckta från larverna hittade i Erikslund. Lockningen skedde på nya möjliga lokaler men gav inget resultat. Detta innebär dock inte att arten ändå kan finnas på dessa lokaler.

2315 - Catocala fraxini: Många fynd under 2021. Bl.a. 14 ex 21/8 - 4/9 samt 14 ex 5 - 16/9 Åshorn/Tureholm och 3 ex 17/9 - 4/10 Mygglanda Trosa och 2 ex 5 - 26/10 St.Uttervik (LJRS). 4 ex 10/9 - 14/9 Dal, Hölö (TOBS).

2317 - Catocala nupta: 3 ex 21/8 - 4/9 samt 1 ex 5 - 16/9 Åshorn/Tureholm och 3 ex 17/9 - 4/10 Mygglanda Trosa (LJRS).

2319 - Catocala promissa: 3 ex 21 - 26/7 St.Uttervik (LJRS).

2329 - Protodeltote pygarga: 2 sena ex 5-16/9, troligen 2:a generationsfynd Åshorn/Tureholm (LJRS).

2336 - Meganola albula: 3 ex 7/7 Långmaren (AKHS, SJTS). **Ny för området.**

2339 - Nola aeregula: 1 ex 3/7 Trosa (LJRS).

2352 - Macdunnoughia confusa: 1 ex 26/7 - 4/8 Trosa, 1 ex 20/8 Grönsö samt 1 ex 24/9 - 3/10 Trosa (LJRS).

2358 - Autographa gamma: Bl.a. följande fynd gjordes 1 ex 23/6, 1 ex 22/7, 8 ex 26/7- 4/8, 1 ex 6/8, 1 ex 9 -15/8, 1 ex 21/8, 1 ex 23/8, 4 ex 26/8, 2 ex 27/8, 5 ex 28/8 - 1/9, 5 ex 5-14/9 1 ex 19/9, 1 ex 22/9, 1 ex 7/10 Trosa, 1 ex 20/8 Grönsö, (LJRS).

2366 - Syngrapha interrogationis: 1 ex 22/7 samt 3 ex 26/7 - 4/8 Trosa (LJRS).

2369 - Abrostola triplasia (tidigare trigemina): 1 ex 9 - 15/8 Trosa (LJRS).

2377 - Acronicta aceris: 1 ex 5/7 Trosa (LJRS).

2388 - Simyra albovenosa: 1 ex 21/5 Trosa (LJRS).

???? - Eucarta virgo: 1 ex 7/7 Långmaren (AKHS, SJTS). Ett glädjande fynd eftersom arten har minskat i antal i södra delen av Sverige på senare år. **Ny för området.**

2401 - Thalpophila matura: 1 ex 20/8 Trosa. Ovanlig på min tomt (LJRS).

2402 - Trachea atriplicis: 1 ex 26/7 - 4/8 Trosa (LJRS).

2403 - Euplexis lucipara: 1 sent ex 21/8 - 4/9 Åshorn/Tureholm. 2:a generation? (LJRS).

2404 - Phlogophora meticulosa: 1 ex 23/9 och 1

ex 24/9 - 3/10 Trosa samt 1 ex 5 - 26/10 St.Uttervik (LJRS).

2406 - Ipimorpha subtusa: 1 ex 9 - 15/8 Trosa (LJRS).

2428 - Apamea unanimitis: 2 ex 4/7 Långmaren (LJRS).

2451 - Luperina testacea: 2 ex 9 - 15/8, 1 ex 20/8 och 3 ex 5 - 14/9 Trosa (LJRS).

2464 - Staurophora celsia: 1 ex 5 - 14/9, 1 ex 15/9, 1 ex 17/9, 1 ex 18/9, 1 ex 19/9 samt 2 ex 24/9 - 3/10 Trosa (LJRS).

2475 - Arenostola phragmitidis: 1 ex 25/7 Trosa (LJRS).

2480 - Hoplodrina ambigua: 13 ex 5 - 14/9 Trosa. Ökar signifikant i antal på min tomt (LJRS).

2492 - Elaphira venustula: 1 ex 16 - 19/6 samt 1 ex 23/6 - 2/7 Trosa (LJRS).

2510 - Calophasia lunula: 1 ex 4 - 11/6 samt 1 ex 22/6 Trosa (LJRS).

2518 - Brachionycha nubeculosa: 2 ex 27/3 samt 1 ex 28/3 - 5/4 Trosa (LJRS).

2528 - Xylena exoleta: 1 ex 15 - 26/10 St. Uttervik (LJRS).

2539 - Polymixis gemmea: 1 ex 27/8 Trosa (LJRS).

2546 - Conistra rubiginea: 1 ex 28/3 - 5/4 Trosa (LJRS).

2556 - Xanthia aurago: 1 ex 19/9 Trosa (LJRS).

2582 - Mamestra brassicae: 1 ex 9 - 15/8 Trosa (LJRS).

2599 - Hadenia bicruris: 1 ex 15/7 samt 1 ex 9 - 15/8 Trosa (LJRS).

2599a - Hadenia capsincola: 1 ex 24/8 Trosa (LJRS).

2659 - Noctua comes: Några fynd i augusti i Trosa (LJRS).

2660 - Noctua janthe: 1 ex 9 - 15/8 samt 1 ex 20/8 Trosa (LJRS).

2664 - Spaelotis ravida: 1 ex 5 - 14/9 Trosa (LJRS).

2666 - Opigena polygona: 1 ex 5 - 14/9 Trosa (LJRS).

2693 - Xestia c-nigrum: 2 ex 18/8, 1 ex 20/8, 1 ex 21/8, 1 ex 26/8, 2 ex 27/8, 1 ex 15/9, 1 ex 18/9, 1 ex 17/10 samt 1 ex 19/10 Trosa (LJRS).

Text, bild och foto: Jesper Lind

Xestia c-nigrum (C-tecknat jordfly).
Foto Staffan Kihl.